

1. Fie f, g două funcții mărginite și integrabile Lebesgue pe o mulțime A oarecare, nevidă dintr-un spațiu (X, \mathcal{A}, μ) (cadru general). Arătați că funcțiile f^2, g^2, fg sunt de asemenea integrabile Lebesgue pe A și, mai mult, $\int_A |fg| d\mu \leq \frac{1}{2}[\int_A f^2 d\mu + \int_A g^2 d\mu]$.

Rezolvare. Fie $M = \max\{\sup_{x \in A} |f(x)|, \sup_{x \in A} |g(x)|\}$. Deoarece f, g sunt mărginite pe A , rezultă că $M \in \mathbb{R}_+$.

Evident, f este măsurabilă Lebesgue pe A , deci f^2 este de asemenea măsurabilă Lebesgue pe A și $0 \leq f^2 \leq M \cdot |f|$ pe A . Deoarece $f \in \mathcal{L}(A)$, aceasta înseamnă, echivalent, că $|f| \in \mathcal{L}(A)$, deci $\int_A |f| d\mu < \infty$, de unde $\int_A M \cdot |f| d\mu < \infty$, ceea ce antrenează că $f^2 \in \mathcal{L}(A)$. Analog, $g^2 \in \mathcal{L}(A)$.

Pe baza aceluiași considerente, deoarece $f+g$ și $f-g$ sunt evident mărginite și integrabile Lebesgue pe A , obținem că $(f+g)^2 \in \mathcal{L}(A)$, $(f-g)^2 \in \mathcal{L}(A)$. Acum, întrucât $fg = \frac{1}{4}[(f+g)^2 - (f-g)^2]$ și $(\mathcal{L}(A), +, \cdot)$ este spațiu liniar, rezultă că $fg \in \mathcal{L}(A)$.

În plus, observăm că

$$0 \leq \int_A (|f|-|g|)^2 d\mu = \int_A [f^2 - 2|f| \cdot |g| + g^2] d\mu = \int_A f^2 d\mu + \int_A g^2 d\mu - 2 \int_A |fg| d\mu,$$

de unde $\int_A |fg| d\mu \leq \frac{1}{2}[\int_A f^2 d\mu + \int_A g^2 d\mu]$.

2. Fie $f : (0, \frac{1}{2}] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x^{\frac{1}{p}} (\ln \frac{1}{x})^{\frac{2}{p}}}, \forall x \in (0, \frac{1}{2}]$. Arătați că $f \in \mathcal{L}^p((0, \frac{1}{2}]), \forall p \geq 1$.

Rezolvare. Evident, f este continuă, deci Lebesgue măsurabilă pe $(0, \frac{1}{2}]$. Rămâne să arătăm că $|f|^p$ este integrabilă Lebesgue pe $(0, \frac{1}{2}]$. Deoarece $|f|^p$ este măsurabilă Lebesgue pe $(0, \frac{1}{2}]$ și $\forall [\alpha, \beta] \subset (0, \frac{1}{2}]$, $|f|^p \in \mathbb{R}([\alpha, \beta])$, rezultă că $|f|^p \in \mathcal{L}((0, \frac{1}{2}])$ dacă și numai dacă $|f|^p \in \mathcal{R}((0, \frac{1}{2}])$, ceea ce înseamnă, echivalent, să arătăm că $\int_{0+0}^{\frac{1}{2}} \frac{1}{x(\ln \frac{1}{x})^2} dx$ este convergentă.

Într-adevăr,

$$\int_{0+0}^{\frac{1}{2}} \frac{1}{x(\ln \frac{1}{x})^2} dx \stackrel{\frac{1}{x}=t}{=} \int_{\infty}^2 \frac{t}{(\ln t)^2} \cdot \left(-\frac{1}{t^2}\right) dt = \int_2^{\infty} \frac{1}{t(\ln t)^2} dt = -\frac{1}{\ln t} \Big|_2^{\infty} = \frac{1}{\ln 2} < \infty.$$

3. Fie $f : (0, \frac{1}{2}] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \ln \frac{1}{x}, \forall x \in (0, \frac{1}{2}]$. Arătați că $f \in \mathcal{L}^p((0, \frac{1}{2}]), \forall p \geq 1$.

Rezolvare. Evident, f este continuă, deci Lebesgue măsurabilă pe $(0, \frac{1}{2}]$. Rămâne să arătăm că $|f|^p$ este integrabilă Lebesgue pe $(0, \frac{1}{2}]$. Deoarece $|f|^p$ este măsurabilă Lebesgue pe $(0, \frac{1}{2}]$ și $\forall [\alpha, \beta] \subset (0, \frac{1}{2}]$, $|f|^p \in \mathbb{R}([\alpha, \beta])$, rezultă că $|f|^p \in \mathcal{L}((0, \frac{1}{2}])$ dacă și numai dacă $|f|^p \in \mathcal{R}((0, \frac{1}{2}])$, ceea ce înseamnă, echivalent, să arătăm că $\int_{0+0}^{\frac{1}{2}} |\ln \frac{1}{x}|^p dx$ este convergentă.

Într-adevăr,

$$\int_{0+0}^{\frac{1}{2}} \left| \ln \frac{1}{x} \right|^p dx \stackrel{\frac{1}{x}=t}{=} \int_{\infty}^2 |\ln t|^p \cdot \left(-\frac{1}{t^2}\right) dt = \int_2^{\infty} \frac{(\ln t)^p}{t^2} dt.$$

Ultima integrală are aceeași natură cu seria numerică cu termeni pozitivi $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(\ln n)^p}{n^2}$.

$\forall n \geq 2$, fie $a_n = \frac{(\ln n)^p}{n^2}$. Arătăm că șirul $(a_n)_n$ este descrescător. Într-adevăr, funcția asociată este $f : [2, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{(\ln x)^p}{x^2}$, $\forall x \in [2, \infty)$. f este derivabilă pe $[2, \infty)$ și $\forall x \in [2, \infty)$, $f'(x) = \frac{(\ln x)^{p-1} [p - \ln(x^2)]}{x^3}$. Evident, $f'(x) < 0$, $\forall x > e^{\frac{p}{2}}$, ceea ce înseamnă că f este strict descrescătoare pe $(e^{\frac{p}{2}}, +\infty)$, deci șirul $(a_n)_{n \geq [e^{\frac{p}{2}}] + 1}$ este descrescător.

În consecință, conform Criteriului de condensare al lui Cauchy, rezultă că seria $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(\ln n)^p}{n^2}$ are aceeași natură cu seria $\sum_{n=2}^{\infty} 2^n \frac{(\ln(2^n))^p}{(2^n)^2} = (\ln 2)^p \sum_{n=2}^{\infty} \frac{n^p}{2^n}$ care este convergentă conform Criteriului raportului ($\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\frac{n+1}{2n})^p}{\frac{n^p}{2^n}} = \frac{1}{2} \lim_{n \rightarrow \infty} (1 + \frac{1}{n})^p = \frac{1}{2} < 1$).

4. (Funcția lui Riemann)

Fie $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} 0, & x = 0 \text{ sau } x \in (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) \cap [0, 1] \\ \frac{1}{q}, & x = \frac{p}{q}, (p, q) = 1, p, q \in \mathbb{N}^*, p \leq q \text{ (adică } x \in \mathbb{Q} \cap (0, 1]) \end{cases}$.

Arătați că:

(i) f este continuă în 0 și pe $(\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) \cap [0, 1]$ și discontinuă în rest (adică pe $\mathbb{Q} \cap (0, 1]$);

(ii) Studiați integrabilitatea Riemann și Lebesgue a lui f pe $[0, 1]$ (și calculați valoarea integralei în caz afirmativ).

Rezolvare. (i) I. Arătăm că f este discontinuă pe $\mathbb{Q} \cap (0, 1]$. Într-adevăr, dacă $x_0 \in \mathbb{Q} \cap (0, 1]$, atunci $x = \frac{p}{q}$, $(p, q) = 1$, $p, q \in \mathbb{N}^*$, $p \leq q$, deci $f(x_0) = \frac{1}{q}$. Evident, $\exists (x_n)_n \subset (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) \cap (0, 1]$, $x_n \rightarrow x_0$. Prin urmare, $f(x_n) = 0 \not\rightarrow f(x_0) = \frac{1}{q}$, deci f este discontinuă în x_0 .

II. Arătăm că f este continuă pe $(\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) \cap (0, 1]$. Fie $x_0 \in (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) \cap (0, 1]$ oarecare (deci $f(x_0) = 0$). Considerăm $\varepsilon > 0$ arbitrar. Evident, $\exists q_\varepsilon \in \mathbb{N}^*$ astfel ca $\frac{1}{q_\varepsilon} < \varepsilon$. Pentru orice $q = \overline{1, q_\varepsilon}$, $\exists m \in \mathbb{N}^*$ astfel ca $x_0 \in (\frac{m}{q}, \frac{m+1}{q}) \stackrel{\text{not.}}{=} I_q$. Aceasta înseamnă că $\forall q = \overline{1, q_\varepsilon}$, I_q nu conține niciun număr rațional cu numitorul q .

Fie $I = \bigcap_{q=1}^{q_\varepsilon} I_q$. Evident, $\forall q = \overline{1, q_\varepsilon}$, $I_q \in \mathcal{V}(x_0)$, de unde $I \in \mathcal{V}(x_0)$. Fie acum $x \in I$, oarecare.

· Dacă $x \in I \cap (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q})$, atunci $f(x) = 0$ și cum $f(x_0) = 0$, rezultă că $|f(x) - f(x_0)| = 0 < \varepsilon$.

· Dacă $x \in I \cap \mathbb{Q}$, atunci $x = \frac{p'}{q'}$, $(p', q') = 1$, $p', q' \in \mathbb{N}^*$, $p' \leq q'$. Deoarece $x \in I = \bigcap_{q=1}^{q_\varepsilon} I_q$, deci $x \in I_q$, $\forall q = \overline{1, q_\varepsilon}$. Dacă $q' \leq q_\varepsilon$, atunci $x \in I_{q'}$. Dar $I_{q'}$

nu conține niciun număr rațional cu numitorul q' , contradicție, întrucât $x = \frac{p'}{q'}$. Prin urmare, $q' > q_\varepsilon$ (deci $q' \geq q_\varepsilon + 1$), ceea ce antrenează $|f(x) - f(x_0)| = |f(x)| = f(\frac{p'}{q'}) = \frac{1}{q'} \leq \frac{1}{q_\varepsilon + 1} < \frac{1}{q_\varepsilon} < \varepsilon$.

Prin urmare, $\forall \varepsilon > 0, \exists I \in \mathcal{V}(x_0)$ astfel ca $\forall x \in I$, are loc $|f(x) - f(x_0)| < \varepsilon$, ceea ce înseamnă că f este continuă în x_0 .

Analog, f este continuă în 0.

(ii) Din (i) rezultă că f este continuă μ -a.p.t., μ fiind măsura Lebesgue pe $[0, 1]$. Deoarece f este mărginită pe $[0, 1]$ ($0 \leq f(x) \leq 1, \forall x \in [0, 1]$), rezultă, conform Teoremei lui Lebesgue, că $f \in \mathcal{R}([0, 1])$. Prin urmare, $f \in \mathcal{L}([0, 1])$ și, mai mult, $(L) \int_{[0, 1]} f d\mu = (R) \int_0^1 f(x) dx$.

Întrucât $f = 0$ μ -a.p.t. pe $[0, 1]$, avem $(L) \int_{[0, 1]} f d\mu = 0$, deci $(R) \int_0^1 f(x) dx = 0$.

5. Fie șirul de funcții $(f_n)_n, f_n(x) = n^{3/p} x^{2/p} e^{-n^2 x^2}, \forall x \in [0, 1], \forall n \in \mathbb{N}$, unde $p \geq 1$ este arbitrar, fixat. Arătați că $f_n \xrightarrow{p}_{[0, 1]} 0$ și $f_n \not\xrightarrow{\|\cdot\|_p} 0$.

Rezolvare. Arătăm că $f_n \xrightarrow{p}_{[0, 1]} 0$. Într-adevăr, dacă $x = 0$, atunci $f_n(0) = 0 \rightarrow 0$. Dacă $x \in (0, 1]$, atunci

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} n^{3/p} x^{2/p} e^{-n^2 x^2} = x^{2/p} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{3/p}}{e^{n^2 x^2}} = 0$$

(se aplică succesiv regula lui l'Hospital pentru limita de funcții $\lim_{t \rightarrow \infty} \frac{t^{3/p}}{e^{t^2 x^2}}$).

Acum, $\|f_n\|_p = \int_0^1 n^3 x^2 e^{-n^2 p x^2} dx$ ($(g_n)_n, g_n(x) = n^3 x^2 e^{-n^2 p x^2}, x \in [0, 1], n \in \mathbb{N}$ este un șir de funcții integrabile Riemann, deci integrabile Lebesgue pe $[0, 1]$ și $\forall n \in \mathbb{N}, (L) \int_{[0, 1]} g_n d\mu = (R) \int_0^1 g_n(x) dx$).

Facem schimbarea de variabilă $\sqrt{p} n x = t$ și atunci

$$\|f_n\|_p^p = \int_0^{n\sqrt{p}} n^3 \frac{t^2}{pn^2} e^{-t^2} \frac{1}{n\sqrt{p}} dt = \frac{1}{p\sqrt{p}} \int_0^{n\sqrt{p}} t^2 e^{-t^2} dt.$$

Integrând prin părți, obținem că

$$\|f_n\|_p^p = \frac{1}{p\sqrt{p}} \int_0^{n\sqrt{p}} t^2 e^{-t^2} dt = \frac{ne^{-pn^2}}{2p} + \frac{1}{2p\sqrt{p}} \int_0^{n\sqrt{p}} e^{-t^2} dt,$$

de unde

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \|f_n\|_p^p = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{ne^{-pn^2}}{2p} + \frac{1}{2p\sqrt{p}} \int_0^{n\sqrt{p}} e^{-t^2} dt \right) = \frac{1}{2p\sqrt{p}} \int_0^\infty e^{-t^2} dt \stackrel{\int_0^\infty e^{-t^2} dt = \frac{\sqrt{\pi}}{2}}{=} \frac{\sqrt{\pi}}{4p\sqrt{p}} \neq 0.$$

În consecință, $\lim_{n \rightarrow \infty} \|f_n\|_p \neq 0$.

$$6. \text{ Fie funcția } f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \forall x \in \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} 1, x \in \bigcup_{n=1}^{\infty} [n, n + \frac{1}{n}] \\ 0, x \notin \bigcup_{n=1}^{\infty} [n, n + \frac{1}{n}] \end{cases}.$$

Arătați că $f \in \mathcal{L}^{\infty}(\mathbb{R})$, dar $f \notin \mathcal{L}^p(\mathbb{R}), \forall p \geq 1$.

Rezolvare. Evident, $\forall p \geq 1, |f|^p = |f| = f$ este \mathcal{M} -etajată și nenegativă, deci este Lebesgue măsurabilă pe \mathbb{R} și

$$\begin{aligned} \exists \int_{\mathbb{R}} |f|^p d\mu &= 1 \cdot \mu(\bigcup_{n=1}^{\infty} [n, n + \frac{1}{n}]) + 0 \cdot \mu(c(\bigcup_{n=1}^{\infty} [n, n + \frac{1}{n}])) = \mu(\bigcup_{n=1}^{\infty} [n, n + \frac{1}{n}]) = \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} \mu([n, n + \frac{1}{n}]) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} = \infty, \end{aligned}$$

deci $f \notin \mathcal{L}^p(\mathbb{R}), \forall p \geq 1$ (s-a folosit faptul că μ este σ -aditivă iar intervalele $[n, n + \frac{1}{n}], n \in \mathbb{N}^*$ sunt două câte două disjuncte, cu excepția intervalelor $[1, 2]$ și $[2, 2 + \frac{1}{2}]$, ceea nu schimbă nimic, deoarece $\mu(\{2\}) = 0$).

Pe de altă parte, observăm că $\|f\|_{\infty} = \text{ess sup } |f| = \inf\{\alpha \in \overline{\mathbb{R}}; |f| \leq \alpha \mu\text{-a.p.t.}\} = 1 < \infty$, deci $f \in \mathcal{L}^{\infty}(\mathbb{R})$.

$$7. \text{ Fie șirul de funcții } (f_n)_n, \forall x \in (1, \infty), \forall n \in \mathbb{N}^*, f_n(x) = \begin{cases} \frac{1}{x^{2/p}} + \frac{1}{n^{1/p}}, x \in (1, n] \\ \frac{1}{x^{2/p}}, x \in (n, \infty) \end{cases},$$

unde $p \geq 1$ este arbitrar, fixat. Arătați că $f_n \xrightarrow{(1, \infty)} f, f \in \mathcal{L}^p((1, \infty)), f_n \in$

$\mathcal{L}^p((1, \infty)), \forall n \in \mathbb{N}^*, f_n \not\xrightarrow{(1, \infty)} f$.

Rezolvare. Observăm că $|f_n(x) - f(x)| \leq \frac{1}{n^{1/p}}, \forall x \in (1, \infty), \forall n \in \mathbb{N}^*$. Întrucât $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^{1/p}} = 0$, conform Criteriului majorării de la șiruri de funcții, obținem că $f_n \xrightarrow{(1, \infty)} f, f(x) = \frac{1}{x^{2/p}}, \forall x \in (1, \infty)$.

Evident, f este mărginită pe $(1, \infty)$ ($0 < f(x) < 1, \forall x \in (1, \infty)$) și f este continuă pe $(1, \infty)$, deci este Lebesgue măsurabilă pe $(1, \infty)$ și $f \in \mathcal{R}([\alpha, \beta]), \forall [\alpha, \beta] \subset (1, \infty)$. Aceleași proprietăți le posedă $|f|^p, \forall p \geq 1$. Mai mult,

$$\int_{(1, \infty)} |f|^p d\mu = \int_1^{\infty} |f(x)|^p dx = \int_1^{\infty} \frac{1}{x^2} dx = 1 < \infty,$$

deci $f \in \mathcal{L}^p((1, \infty))$.

De asemenea, $\forall n \in \mathbb{N}^*$, funcția $g_n : (1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, \forall x \in (1, \infty), g_n(x) = |f_n(x) - f(x)|^p = \begin{cases} \frac{1}{n}, x \in (1, n] \\ 0, x \in (n, \infty) \end{cases}$ este nenegativă și \mathcal{M} -etajată, deci Lebesgue măsurabilă pe $(1, \infty)$ și

$$\exists (L) \int_{(1, \infty)} g_n d\mu = \frac{1}{n} \cdot \mu((1, n]) + 0 \cdot \mu((n, \infty)) = \frac{1}{n}(n-1) < \infty,$$

ceea ce înseamnă că $f_n - f \in \mathcal{L}^p((1, \infty))$. Deoarece $f \in \mathcal{L}^p((1, \infty))$ iar $\mathcal{L}^p((1, \infty))$ este spațiu liniar, rezultă că $f_n = f_n - f + f \in \mathcal{L}^p((1, \infty))$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

În plus, $\|f_n - f\|_p^p = \int_{(1, \infty)} |f_n - f|^p d\mu = \int_{(1, \infty)} g_n d\mu = \frac{1}{n}(n-1) \rightarrow 0$, deci $\|f_n - f\|_p \rightarrow 0$ și în consecință $f_n \xrightarrow[\mathcal{L}^p]{\|\cdot\|_p} f$.

8. Fie $x_0 \in (0, 1)$ arbitrar, fixat și fie \mathcal{M}_0 , familia tuturor submulțimilor lui $(0, 1)$ care sunt Lebesgue măsurabile. Pe \mathcal{M}_0 definim $\lambda(A) = \begin{cases} 1, & x_0 \in A \\ 0, & x_0 \notin A \end{cases}$, $\forall A \in \mathcal{M}_0$. Arătați că λ este o măsură care nu este absolut continuă în raport cu măsura Lebesgue μ .

Rezolvare. Evident, λ este o măsură și $\mu(\{x_0\}) = 0$, dar $\lambda(\{x_0\}) \neq 0$, deci λ nu este absolut continuă în raport cu μ .

9. Arătați că dacă în $\mathcal{L}^p(\mathbb{R}^n)$, unde $p \geq 1$ este arbitrar, fixat, are loc

$$\|f + g\|_p^2 + \|f - g\|_p^2 = 2(\|f\|_p^2 + \|g\|_p^2), \forall f, g \in \mathcal{L}^p(\mathbb{R}^n) \quad (*)$$

(legea paralelogramului), atunci în mod necesar $p = 2$.

Rezolvare. $\forall f \in \mathcal{L}^p(\mathbb{R}^n)$, $\|f\|_p^2 = (\int_{\mathbb{R}^n} |f|^p d\mu)^{\frac{2}{p}}$.

Fie $A, B \subset \mathbb{R}^n$ două mulțimi disjuncte astfel încât $\mu(A) = \mu(B) = 1$ (evident, există astfel de mulțimi).

Fie de asemenea $f = \chi_A$ și $g = \chi_B$. Evident, $|\chi_E|^p = \chi_E$, $\forall E \subseteq \mathbb{R}^n$, $\forall p \geq 1$.

Egalitatea (*) se rescrie

$$\begin{aligned} \left[\int_{\mathbb{R}^n} |\chi_A + \chi_B|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}} + \left[\int_{\mathbb{R}^n} |\chi_A - \chi_B|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}} &= 2 \left[\int_{\mathbb{R}^n} |\chi_A|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}} + \left[\int_{\mathbb{R}^n} |\chi_B|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}} = \quad (**) \\ &= 2 \left[\int_{\mathbb{R}^n} \chi_A d\mu \right]^{\frac{2}{p}} + \left[\int_{\mathbb{R}^n} \chi_B d\mu \right]^{\frac{2}{p}} = 2[\mu(A)^{\frac{2}{p}} + \mu(B)^{\frac{2}{p}}] = 4. \end{aligned}$$

Prin urmare, ținând seama de faptul că integrala nedefinită este o măsură iar mulțimile A, B sunt disjuncte, (**) devine:

$$\begin{aligned} \left[\int_{\mathbb{R}^n} |\chi_A + \chi_B|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}} + \left[\int_{\mathbb{R}^n} |\chi_A - \chi_B|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}} &= \\ &= \left[\int_{\mathbb{A}} |\chi_A + \chi_B|^p d\mu + \int_{\mathbb{B}} |\chi_A + \chi_B|^p d\mu + \right. \\ &\quad \left. + \int_{c(\mathbb{A} \cup \mathbb{B})} |\chi_A + \chi_B|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}} + \\ &\quad + \left[\int_{\mathbb{A}} |\chi_A - \chi_B|^p d\mu + \int_{\mathbb{B}} |\chi_A - \chi_B|^p d\mu + \right. \\ &\quad \left. + \int_{c(\mathbb{A} \cup \mathbb{B})} |\chi_A - \chi_B|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}}. \end{aligned}$$

Deoarece $A \cap B = \emptyset$, $|\aleph_A + \aleph_B|^p(x) = \begin{cases} 1, x \in A \text{ sau } x \in B \\ 0, x \in c(A \cup B) \end{cases}$ și $|\aleph_A - \aleph_B|^p(x) = \begin{cases} 1, x \in A \text{ sau } x \in B \\ 0, x \in c(A \cup B) \end{cases}$, obținem că

$$\left[\int_{\mathbb{R}^n} |\aleph_A + \aleph_B|^p d\mu \right]^{\frac{2}{p}} + \int_{\mathbb{R}^n} |\aleph_A - \aleph_B|^p d\mu \Big|^{\frac{2}{p}} = (1+1)^{\frac{2}{p}} + (1+1)^{\frac{2}{p}} = 2 \cdot 2^{\frac{2}{p}},$$

deci $2 \cdot 2^{\frac{2}{p}} = 4$, de unde $p = 2$.

10. Scrieți identitatea lui Parseval pentru funcțiile următoare:

(i) $f : [-\pi, \pi] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2, \forall x \in [-\pi, \pi]$;

(ii) $f : [-\pi, \pi] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \operatorname{sgn} x, \forall x \in [-\pi, \pi]$;

(iii) $f : [-\pi, \pi] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = |x|, \forall x \in [-\pi, \pi]$.

(se vor obține astfel sumele seriilor numerice convergente (serii Euler) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^4}, \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$).

Rezolvare. Amintim următoarele:

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx \text{ și } a_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos nx dx, b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin nx dx, \forall n \geq 1.$$

Dacă f este funcție pară, atunci $b_n = 0, \forall n \geq 1$ iar dacă f este funcție impară, atunci $a_n = 0, \forall n \geq 1$.

Identitatea lui Parseval este:

$$\frac{a_0^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n^2 + b_n^2) = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f^2(x) dx.$$

(i) Funcția f este în acest caz pară, deci $b_n = 0, \forall n \geq 1$.

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^2 dx = \frac{1}{\pi} \frac{x^3}{3} \Big|_{-\pi}^{\pi} = \frac{2\pi^2}{3}.$$

$$\begin{aligned} a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^2 \cos nx dx = \frac{1}{n\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^2 (\sin nx)' dx = \frac{1}{n\pi} x^2 \sin(nx) \Big|_{-\pi}^{\pi} - \frac{1}{n\pi} \int_{-\pi}^{\pi} 2x \sin(nx) dx = \\ &= \frac{2}{n^2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x (\cos nx)' dx = \frac{2}{n^2\pi} x \cos(nx) \Big|_{-\pi}^{\pi} - \frac{2}{n^2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \cos nx dx = \\ &= \frac{4}{n^2} (-1)^n - \frac{2}{n^2\pi} \cdot \frac{\sin nx}{n} \Big|_{-\pi}^{\pi} = \frac{4}{n^2} (-1)^n, \forall n \geq 1. \end{aligned}$$

($\forall n \geq 1, \sin n\pi = 0, \cos n\pi = (-1)^n$).

Prin urmare,

$$\frac{1}{2} \left(\frac{2\pi^2}{3} \right)^2 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{16}{n^4} = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f^2(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^4 dx = \frac{1}{\pi} \frac{x^5}{5} \Big|_{-\pi}^{\pi} = \frac{2\pi^4}{5},$$

ceea ce antrenează $16 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^4} = \frac{2\pi^4}{5} - \frac{2\pi^4}{9} = \frac{8\pi^4}{45}$, de unde

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^4} = \frac{\pi^4}{90}.$$

$$(ii) \forall x \in [-\pi, \pi], f(x) = \operatorname{sgn} x = \begin{cases} -1, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ 1, & x > 0. \end{cases}$$

Funcția f este în acest caz impară, deci $a_n = 0, \forall n \geq 1$.

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \operatorname{sgn} x dx = \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 (-1) dx + \int_0^{\pi} 1 dx \right) = \frac{1}{\pi} (-x \Big|_{-\pi}^0 + x \Big|_0^{\pi}) = 0.$$

$$\begin{aligned} b_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \operatorname{sgn} x \sin nx dx = \frac{1}{n\pi} \left(\int_{-\pi}^0 -\sin nx dx + \int_0^{\pi} \sin nx dx \right) = \\ &= \frac{1}{\pi} \left(\frac{\cos nx}{n} \Big|_{-\pi}^0 + \frac{-\cos nx}{n} \Big|_0^{\pi} \right) = \frac{2}{n\pi} [1 - (-1)^n] = \frac{2}{n\pi} [1 - (-1)^n], \forall n \geq 1. \end{aligned}$$

Prin urmare,

$$\frac{4}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} [1 - (-1)^n]^2 = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f^2(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (\operatorname{sgn} x)^2 dx = \frac{1}{\pi} x \Big|_{-\pi}^{\pi} = 2,$$

ceea ce se rescrie

$$\frac{4}{\pi^2} \left[\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^2} \cdot 4 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n)^2} \cdot 0 \right] = 2,$$

de unde $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{16}{(2n+1)^2} = 2\pi^2$. Pe de alta parte, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n)^2} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^2}$, de

unde $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \cdot \frac{3}{4} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^2} = \pi^2 \cdot \frac{1}{8}$. Prin urmare,

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} = \frac{\pi^2}{6}.$$

(iii) Funcția f este în acest caz pară, deci $b_n = 0, \forall n \geq 1$.

$$\begin{aligned} a_0 &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |x| dx = \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 -x dx + \int_0^{\pi} x dx \right) = \\ &= \frac{1}{\pi} \left(-\frac{x^2}{2} \Big|_{-\pi}^0 + \frac{x^2}{2} \Big|_0^{\pi} \right) = \pi. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |x| \cos nx dx = \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 -x \cos nx dx + \int_0^{\pi} x \cos nx dx \right) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \cos nx dx = \\
&= \frac{2}{n\pi} \int_0^{\pi} x (\sin nx)' dx = \frac{2}{n\pi} \left(x \sin nx \Big|_0^{\pi} - \int_0^{\pi} \sin nx dx \right) = \frac{2}{n\pi} \cdot \frac{\cos nx}{n} \Big|_0^{\pi} = \frac{2}{n^2\pi} [(-1)^n - 1], \forall n \geq 1.
\end{aligned}$$

Prin urmare,

$$\frac{\pi^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4}{n^4\pi^2} [(-1)^n - 1]^2 = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f^2(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^2 dx = \frac{1}{\pi} \frac{x^3}{3} \Big|_{-\pi}^{\pi} = \frac{2\pi^2}{3},$$

de unde $\frac{16}{\pi^2} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^4} = \frac{2\pi^2}{3} - \frac{\pi^2}{2}$, ceea ce implică $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^4} = \frac{\pi^4}{96}$.

În consecință, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^4} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n)^4} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^4}$, de unde

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^4} = \frac{\pi^4}{90}.$$

11. Fie $(\mathbb{R}, \mathcal{M}, \mu)$, unde μ este măsura Lebesgue pe \mathbb{R} . Pentru $\forall A \in \mathcal{M}$, fie $\lambda(A) = \int_{[0, \infty) \cap A} e^{-x^2} d\mu(x)$, $\nu(A) = \int_{(-\infty, 1) \cap A} e^{-x^2} d\mu(x)$. Arătați că ν nu este absolut continuă în raport cu μ , μ nu este absolut continuă în raport cu ν .

Rezolvare. I. Presupunem, prin reducere la absurd, că ν este absolut continuă în raport cu λ , așadar $\lambda(A) = 0, A \in \mathcal{M}$ implică $\nu(A) = 0$.

Fie $A = (-\infty, 0) (\in \mathcal{M})$. Deoarece $\lambda((-\infty, 0)) = \int_{[0, \infty) \cap (-\infty, 0)} e^{-x^2} d\mu(x) = 0$, rezultă că $\nu((-\infty, 0)) = 0$. Dar $\nu((-\infty, 0)) = \int_{(-\infty, 1) \cap (-\infty, 0)} e^{-x^2} d\mu(x) = \int_{(-\infty, 0)} e^{-x^2} d\mu(x) > 0$:

Într-adevăr, fie $f : (-\infty, 0) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = e^{-x^2}, \forall x \in (-\infty, 0)$.

Observăm că f este mărginită pe $(-\infty, 0)$ ($0 < f(x) < 1, \forall x \in (-\infty, 0)$), f este continuă, deci Lebesgue măsurabilă pe $(-\infty, 0)$ și $f \in \mathcal{R}([\alpha, \beta]), \forall [\alpha, \beta] \subset (-\infty, 0)$. Prin urmare, $f \in \mathcal{L}((-\infty, 0))$ dacă și numai dacă $|f| = f \in \mathcal{R}((-\infty, 0))$ și, mai mult, în acest caz $(L) \int_{(-\infty, 0)} e^{-x^2} d\mu(x) = (R) \int_{-\infty}^0 e^{-x^2} dx$. Remarcăm că $\int_{-\infty}^0 e^{-x^2} dx \stackrel{t=-x}{=} \int_0^{\infty} e^{-t^2} dt = \frac{\sqrt{\pi}}{2}$, deci $\nu((-\infty, 0)) = \int_{(-\infty, 0)} e^{-x^2} d\mu(x) = \frac{\sqrt{\pi}}{2} > 0$.

II. Presupunem, prin reducere la absurd, că λ este absolut continuă în raport cu ν , așadar $\nu(A) = 0, A \in \mathcal{M}$ implică $\lambda(A) = 0$.

Fie $A = [1, \infty) (\in \mathcal{M})$. Observăm că $\nu([1, \infty)) = \int_{(-\infty, 1) \cap [1, \infty)} e^{-x^2} d\mu(x) = 0$, deci $\lambda([1, \infty)) = 0$. Dar $\lambda([1, \infty)) = \int_{[0, \infty) \cap [1, \infty)} e^{-x^2} d\mu(x) = \int_{[1, \infty)} e^{-x^2} d\mu(x) > 0$:

La fel ca mai sus, $\int_{[1, \infty) \cap [1, \infty)} e^{-x^2} d\mu(x) = \int_1^{\infty} e^{-x^2} dx > 0$.